

הזמנת משלוח שיגיע בשבת

שוע"ר רמג

ה' אם עבר ולא מיחה בידו והניחו להתעסק בשבת ... אסור להישראל ליהנות מן השכר שקיבל הנכרי ביום השבת, שקנסוהו חכמים.

שוע"ר סי' רמד

ז' וליתן השדה באריסות לנכרי אין בו שום איסור כלל ... רק שיזהר שלא יאמר לו שיעשה בשבת.

שוע"ר סי' רנב

ז' ומותר ליתן בגדיו לכובס נכרי ועורות לעבדן נכרי סמוך לחשכה בקבלנות, והנכרי עושה מעצמו אפילו בשבת. ובלבד שהישראל לא יאמר לו שיעשה בשבת. וכן לא יאמר לו ראה שתגמר המלאכה ביום א' או ביום ב', וידוע שאי אפשר לגמרה אז אלא אם כן שיעשה גם בשבת, שהרי זה כאלו אומר לו בפירוש לעשות בשבת.

י' אסור לו ליהנות בשבת מהנר והמדורה שהבעיר בשבילו, לפי שאם יהנה גופו ממנה בשבת נמצא שעיקר המלאכה נעשית בשבילו בשבת. שאף שהנכרי מתכוין לטובת עצמו, מכל מקום עיקר עשיית מלאכתו היא שיהנה גוף הישראל ממנה בשבת, שאם לא הנאת גוף הישראל ממנה בשבת לא היה עושה אותה כלל בשבת. וכיון שעיקר עשיית המלאכה היא בשבילו, יש לגזור גזרה שמא יאמר לו לעשות לו בשבת, אם יהיה מותר לו ליהנות ממנה כשנעשית בשבילו.

יא' לא יבא לומר לנכרי שיעשה לו, כיון שאין מתירים לו אלא כשמתכוין הנכרי לטובת עצמו ולא כשמתכוין בשביל ישראל.

שוע"ר סי' שז

לה' אסור לישראל לומר לו טול כלים אלו או חפץ זה ועשה בו מלאכתך בשבת ... כיון שאומר לו לעשות מלאכה בשלו, הרי זה נראה כשלוחו, אף שהוא מתכוין במלאכתו להנאת עצמו.

לח' נכרים העושים גבינות בשבת מחלב שלהם, והישראל רואה את החליבה והגיבון כדי שיהיה מותר לישראל לאכלן ויוכל לקנותן אחר השבת לאכילה ... שעדיין אין שם הישראל נקרא כלל על הגבינות עד שיקנה אותן ממנו אחר השבת ... מותר לומר לו שיעשה אפילו בשבת שמותר לומר לנכרי עשה מלאכתך אף אם מגיע מזה ריוח לישראל.

שוע"ר סי' שכג

א' מותר לומר לחבירו בשבת מלא לי כלי זה משקה פלוני והשקיני ואשלם לך אחר השבת אפילו הכלי הוא מיוחד למדה (פירוש שרגיל המוכר למדוד בו ולמכור) ואין בזה משום קונה קנין בשבת בשביל כך מפני שאף המשקה את חבירו בדרך מתנה דרכו ג"כ לפעמים להשקותו בכלי המיוחד למדה.

שוע"ר סי' שכה

ב' ומותר ליתן לפניו מזונות בחצר אף על פי שידוע שיוציאן לחוץ, והוא שיהיה לו רשות לאכלן שם אם ירצה ... אבל אם אין הרשות בידו לאכלן שם ... שידוע וניכר הוא שיוציא, אסור ליתן לפניו, מפני שנראה כנותן לו על מנת להוציא. ואף שמוציא להנאתו ולא בשביל ישראל, מכל מקום כיון שדבר זה שהוא מוציא נותנו לו הישראל משלו, אסור מטעם שנתבאר בסי' ש"ז.

שוע"ר סי' תקטו

כב' ישראל ששיגר דורון לחבירו על ידי נכרי מערב יום טוב, והביא הנכרי את הדורון לחבירו ביום טוב מחוץ לתחום, אם ישראל השולח הוא יודע שאי אפשר שיגיע הדורון ליד חבירו אלא אם כן ילך הנכרי ביום טוב חוץ לתחום, הרי זה אסור באכילה למי שהובא בשבילו (ולאנשי ביתו), ולערב צריך להמתין בכדי שיעשו, כיון שנעשה איסור בשבילו.

שוע"ר סי' תקיז

ז' ואפילו בערב יום טוב אסור לומר לנכרי שיקנה לו למחר מיני מאכל, אפילו הוא צריך להם לשמחת יום טוב ... אם אינו רגיל לעשות כן, אין לקונסו על זה, ומותר לו לאכול אותם ביום טוב עצמו.

אמירה לנכרי

נושא כללי זה מתחלק למספר נושאים פרטיים, שבהם ידונו השיעורים הבע"ל:

(א) משלוח בגדים ואוכל שהגיע בשבת

(ב) הזמנת משלוח שיגיע בשבת

(ג) אמירה לנכרי בדרך סיפור

(ד) הבאת תינוק וחולה לבהכ"נ ע"י נכרי